

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

W tych budynkach ukryta jest historia
| s. 4

Jabłko w roli głównej
| s. 5

Zaczęli, jak na faworyta przystało
| s. 8

Na plaży fajnie jest

WYDARZENIE: Jedni dopiero co pożegnali Bałtyk, drudzy już dziś zobaczą polskie morze. Wczoraj w godzinach porannych wrócił na Zaolzie pierwszy turnus zielonej szkoły nad Bałtykiem, w którym wzięło udział 89 uczniów klas 7. polskich szkół podstawowych w Czeskim Cieszynie, Hawierzowie-Błędowicach, Karwinie, Lutyni Dolnej i Suchej Górnjej. Wieczorem do Chłapowa wyruszył turnus drugi z siódmoklasistami z Bystrzycy, Gnojnika, Jabłonkowa, Trzyńca i Wędryni. Zieloną szkołę tradycyjnie organizuje Kongres Polaków w RC.

Kiedy mowa o wypoczynku nad morzem, pierwsze pytanie zwykle dotyczy pogody. A ta, niestety, uczestnikom pierwszego turnusu nie sprzyjała. – Mieliśmy tylko trzy piękne, słoneczne dni. W pozostałe było pochmurno, wietrznie i lało jak z cebra. Miejscowi jednak przekonywali, że właśnie w deszczowe dni powietrze jest najbardziej nasycone jodem. Nie rezygnowaliśmy więc ze spacerów – zaznaczyła kierowniczka turnusu, Wanda Suszka. Jak dodała, kapryśna pogoda nie zdołała pokrzyżować wycieczkowych planów. Młodzież poznala więc zarówno najbliższą okolicę, jak i bardziej odległe miejsca, a wśród nich Gdańsk, w tym Westerplatte, Słowiński Park Narodowy, Muzeum Kaszubskie w Kartuzach, Dom Sybiraka w Szymbarku, Gdynię z akwarium morskim oraz statkami „Dar Pomorza” i „Błyskawica”, zaliczyła rejs na Półwysep Helski, odwiedziła Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Cetniewie i wiele innych. Aby nie zapomnieć, co

to takiego szkoła, dzieci odwiedziły zaprzyjaźnioną placówkę w Krokowej. Tam młodzi Zaolziancy zaprezentowali strój śląski i strój góralski oraz nauczyli swoich nowych kolegów, jak tańczy się tańce trójkowe, takie jak „Błogosławiony” czy „Zasiali górale”. W Krokowej rozegrano też tradycyjny zaolziańsko-pomorski mecz piłki nożnej, który zakończył się zwycięstwem naszych 7:2.

Jak potwierdzili uczestnicy pierwszego turnusu zielonej szkoły, nad Bałtykiem nie było czasu na nudę. W ankiecie, którą kierowniczka przeprowadziła wśród uczniów przed wyjazdem do domu, większość wybrała odpowiedź „było bardzo fajnie, jestem zadowolony”. – Niektórzy na pytanie, czego im brakowało, napisali, że właśnie wolnego czasu. To prawda, czasu na obijanie się naprawdę nie było – skwitowała Suszka. – Nauczyciele przez cały czas organizowali jakieś zajęcia, konkursy i zabawy. Wszystkie bardzo interesujące, naprawdę było

Program zielonej szkoły był bardzo bogaty. Obejmował m.in. wycieczki.

przyjemnie, wakacyjnie i miło – chwaliła opiekunów kierowniczka.

A co młodzieży utkwi najdłużej w pamięci z wyjazdu nad polskie morze? Z ankiet wynika, że największą frajdą był dwunastokilometrowy spacer po Słowińskim Parku Narodowym z ruchomymi wydmami, na drugim miejscu uplasował się rejs na Hel, a

na trzecim Westerplatte i Gdańsk. Z zajęć młodzież preferowała również te związane z plażą i morzem. Aż 64 uczniów uznało za najbardziej atrakcyjne nocne podchody na plaży. Kolejne głosy oddawano na rzeźbienie w piasku na plaży, a dopiero jako trzecią wymieniano dyskotekę.

Dla siódmoklasistów z polskich szkół powiatu karwińskiego zielona szkoła to cały bagaż wspomnień, zaś dla uczestników drugiego turnusu, który przyjedzie do Chłapowa dzisiaj rano, to duża niewiadoma. – W tej chwili przygotywane są pokoje na przyjęcie nowych uczestników zielonej szkoły. Pogoda na razie zdaje się sprzyjać. Rano powitało nas słońce, teraz jednak zerwał się wiatr i trochę się zachmurzyło, ale ogólnie jest dobrze – dowiedzieliśmy się wczoraj od kierownika drugiego turnusu, Tadeusza Grycza, który przyjechał do Chłapowa już w niedzielę. Jeśli wierzyć synoptykom, to babcie lato powinno utrzymać się na Pomorzu również przez kolejne dni. Najcieplej ma być w czwartek, kiedy to słońce ręci powinien osiągnąć aż 25. kreskę.

BEATA SCHÖNWALD

Słońca było jak na lekarstwo, dlatego trzeba było wykorzystać każdy jego promień.

ZDARZYŁO SIĘ

WEEKEND WYPADKÓW

Weekend w naszym regionie upłynął pod znakiem wypadków. Do najbardziej tragicznego doszło w niedzielę w Jabłonkowie (Szygła). Tuż po godz. 14.00 29-letni motocyklista nie zmieścił się w zakręcie i uderzył w płot. Ratownicy wprawdzie dotarli na miejsce wypadku po dwóch minutach od zgłoszenia, niestety, nie mogli już mężczyźnie pomóc. – Pierwszej pomocy starali się udzielić motocykliście zarówno ratownicy, jak również świadkowie zdarzenia, jednak na przόzno. Mężczyzna, chociaż jechał w kasku, doznał na tyle poważnych obrażeń czaszki i mózgu, że wezwany na miejsce zdarzenia lekarz pogotowia stwierdził już tylko jego zgon – powiedział Vlastimil Starzyk, rzecznik Powiatowej Komendy Policji RC we Frydku-Mistku.

Inne wypadki miały miejsce już w piątek i ratownicy musieli do dwóch z nich wezwać śmigłowiec Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Po raz pierwszy helikopter wyleciał z Ostrawy do Bystrzycy, gdzie w południe znaleziono pod drzewem w jednym z sadów 79-letniego mężczyznę. Zrywając owoce spadł z drabin y z wysokości 4-5 metrów, doznał poważnego urazu głowy i stracił przytomność. Po udzieleniu mu pierwszej pomocy załoga śmigłowca w specjalnym materacu prożniowym przetransportowała rannego 79-latka do Szpitala Uniwersyteckiego w Ostrawie.

W tym samym ostrawskim szpitalu został hospitalizowany 20-letni mężczyzna z Trzyńca-Nieborów, którego w piątek po godz. 16.00 przysypano na budowie deski. Podczas wypadku mężczyzna doznał na tyle poważnych obrażeń miednicy, że także w tym przypadku musiał interweniować śmigłowiec. (kor)

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.glosludu.cz

POGODA

wtorek

środa

dzień: 18 do 28 °C noc: 19 do 18 °C
dzień: 20 do 26 °C noc: 22 do 20 °C
wiatr: 2-4 m/s wiatr: 2-6 m/s

9 771212 422027

KRÓTKO

POCZTOWE
UTRUDNIENIA

KOCOBĘDZ (kor) – Mieszkańcom wioski w ostatniej dekadzie września skomplikuje życie zamknięcie gminnej filii Czeskiej Poczty. Będzie ona nieczynna z powodu urlopów pracowników w dniach 21–30 września. Przesyłki pocztowe powinny docierać do mieszkańców bez problemów, ewentualnie będzie je można odebrać na poczcie w Czeskim Cieszynie. Także emerytury powinny trafić do osób je pobierających w terminie.

* * *

CODZIENNE
KOMPLIKACJE

BYSTRZYCA (kor) – Budowa nowego wielofunkcyjnego domu w centrum wioski nadal komplikuje życie mieszkańcom. Prace terenowe wokół obiektu zamknęły teraz główne wejście do sąsiadującego z nim budynku Urzędu Gminy. Mieszkańcy wioski muszą do 17 września korzystać z bocznego wejścia. W związku z budową przy wielofunkcyjnym obiekcie przystanku autobusowego nie będzie można skorzystać z chodnika prowadzącego od przejścia dla pieszych przy sklepie Tesco do kompleksu szkół, ale trzeba będzie nadłożyć drogi ulicą Farską.

* * *

WYMIANA KOTŁÓW
DZIEĆMOROWICE (kor) –

Mieszkańcy żyjący w domkach rodzinnych w osadach, do których nie dotarł gminny gazociąg, mogą przy inwestycjach związanych z wymianą kotłów liczyć na pomoc z kasy gminnej. Mieszkańców, którzy wymienią stare kotły na paliwa stałe na nowe, bardziej już ekologiczne i spełniające nowe, surowsze normy, gmina wspomoże kwotą aż 15 tys. koron. Wariantem jest, żeby wymiana kotłów zakończyła się do 30 października br.

* * *

Z POTOKU... DRÓŻKA

CZESKI CIESZYN (kor) – Tegoroczne upały nie pomogły płynącemu ze źródła w Żukowie Górnym przez Żuków Dolny i Sibice do Olzy potokowi Szadowy. Z powodu suszy strumyk przypomina obecnie nie ciek wodny, lecz wąską, źle utrzymaną kamienistą drogę. Tylko w niektórych miejscach małe, płytke kałuże przypominają o tym, że w tym miejscu niedawno jeszcze płynęła woda. Cieszyńscy mają jednak nadzieję, że po obfitych jesiennych deszczach Szadowy znów odzyska.

* * *

111 ROWERÓW

TRZYNIEC (dc) – W poniedziałek pracownicy trzynieckiego Caritasu odwieźli do magazynu w Ostrawie-Koblowie 111 rowerów, które bezpłatnie otrzymali od mieszkańców w ramach akcji „Rowery dla Afryki”. W Ostrawie pojazdy zostaną poddane kontroli, a następnie dostarczone do Gambii. Caritas dziękuje wszystkim darczyńcom.

* * *

GDZIE PO POMOC?

HAWIERZÓW (sch) – Do kogo się wracać w trudnej sytuacji życiowej oraz jakich usług można się spodziewać po poszczególnych instytucjach pomocy społecznej? Odpowiedzi na te pytania można będzie otrzymać na czwartkowych Targach Usług Socjalnych, które odbędą się na Placu Republiki w godz. 12.00–17.00.

Jesienne porządki

Działacze Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Hawierzowie-Błedowicach wykorzystali słoneczny weekend na jesienne porządki w Domu PZKO i otaczającym go ogrodzie. Do pracy stawili się przede wszystkim członkowie Klubu Średniaka, czyli przedstawiciele średniego pokolenia.

W sobotę przed południem na ławkach przed budynkiem pełno było najrówniejszego sprzętu, pudeł i innych rzeczy. – Zawsze raz w roku organizujemy taką „brygadę”. Wykonamy wszystkie rzeczy, które do niczego już się nie nadają i wywożymy je, zależnie od gatunku, do punktu zbioru surowców wtórnych lub odpadów. Porządkujemy w ten sposób wszystkie pomieszczenia w Domu PZKO, także piwnicę. Ponadto przeprowadzamy kontrolę oświetlenia i ogrzewania, by przed nadejściem zimy wszystko działało tak, jak należy – mówił o obowiązkach miejskiej ekipy członek zarządu, Zbigniew Kosiec. Dodał, że wraz z kolegami będą również sprzątali i chowali na zimę ławy i stoły ogrodowe, które latem były wykorzystywane podczas imprez plenerowych – takich jak festyn szkolny czy „Dożynki Śląskie”.

Panie tymczasem doprowadzały do połysku kuchnię i salę Domu PZKO. Kilka z nich zastaliśmy na drabinach, w trakcie mycia szyb. – Myjemy drzwi, okna, na które powiesimy następnie wyprane firanki, czyścimy lampy. A jeżeli przyjdzie więcej osób,

Fot. DANUTA CHLUP

Latem na grillu przyrządzano smaczne potrawy. Teraz trzeba go starannie wyczyścić, najlepiej w ogniu.

zajmiemy się również czyszczeniem parkietów – mówiła, nie przerywając pracy, Renata Nowak.

Wy sprzątany Dom PZKO będzie przez następny rok służył do organizowania licznych imprez Koła i

stojącej niedaleko polskiej szkoły i przedszkola oraz wynajmowany będzie na prywatne uroczystości. (dc)

Smaczny rekord

Bogumin ma na swoim koncie kolejny nietygowy czeski rekord. Miasto ustaliło go podczas sobotniego „Winobrania” na rynku T.G. Masaryka w Nowym Boguminie, kiedy to w ciągu 45 minut 425 osób przeszło przez bramę, jedząc winogrona. Uczestników imprezy częstowali owocami organizatorzy rekordu, czyli miejska agencja kulturalna K3. Każdy otrzymywał przy wejściu na plac po kilka kulek. W ten sposób w ciągu jednego południa na nowobogumińskim rynku zjedzono 49 kilogramów winogron, w sumie 3600 kulek tego owocu, ustanawiając rekord największej liczby osób jedzących w jednym miejscu winogrona. Najmłodszy konsument dopiero co skończył osiem miesięcy.

Pobicie rekordu potwierdziła na miejscu Hanka Zelenková z agencji czeskich rekordów „Dobry den”. – Takiego rekordu nie mamy jeszcze w naszej księdze. To nowy rekord. Pod względem organizacyjnym zresztą bardzo dobrze przygotowany. Ludzie świetnie się bawią – podsumowała komisarz.

To już jedenasty rekord, który ustanowiono w mieście nad Odrą. Pierwszy rekord bogumińscy ustalili w 2006 roku, kiedy to w ciągu jedenaście godzin przekoziołkowali ponad 100-kilometrowy odcinek. Kolejne rekordy polegały na spotkaniu się w jednym miejscu największej

Winogrona jadły wszystkie pokolenia bogumińsców.

liczby osób z książką, gazetą, solą czy biletami na imprezę kulturalną. Do tych bardziej znamiennych należały natomiast rekord sprzed dwóch lat, kiedy podczas sierpniowego święta piwa podawano w Boguminie 92 gatunki złotego trunku, czyli aż o 9 więcej niż w 2009 roku w Pilźnie. Z kolei w ub. roku do czeskiej księgi rekordów trafia bogumińska hala sportowa jako obiekt z największą powierzchnią sportową – czterema boiskami pod jednym dachem. (sch)

Nagroda dla kapelmistrza

Miasto Karwina przyznało nagrodę długolatniemu kapelmistrzowi orkiestry dętej „Majovák”, Milanowi Bystroniowi. Bystroń stał na czele tej znanej w regionie i poza nim orkiestry w latach 1963–1982 oraz ponownie w latach 1993–2009. To właśnie Bystroń sprawił, że „Majovák” reprezentujący

górnice tradycje karwińskiego regionu, zdobył wiele nagród oraz zwiedził świat. Koncertował w Polsce, Niemczech, Austrii, Węgrzech, Francji, Belgii, Holandii, Francji, Słowenii i Chorwacji. Orkiestra pod batutą Bystronia nieraz też występowała na falach Czeskiego Radia. (sch)

Polska audycja wraca do Łask

Wiadomości w języku polskim, nadawane przez ostrawskie studio Telewizji Czeskiej, po dwóch latach doczekają się bardziej atrakcyjnej pory emisji. Wczoraj poinformował o tym naszą gazetę Eugeniusz Delong, członek Rady Rządowej RC ds. Mniejszości Narodowych. Delong prowadził w tej sprawie rozmowy z kierownictwem telewizji.

Podczas wczorajszego spotkania z dyrektorem programowym telewizji, Milanem Fridrichem oraz dyrektorem ostrawskiego studio, Tomaszem Śiriną, członek Rady

Rządu otrzymał zapewnienie (potwierdzone na piśmie), że czas nadawania polskiej audycji już w październiku będzie bardziej dogodny dla widzów. – Premiery co prawda nadal będą nadawane w niedzielę wczesnie rano, natomiast powtórka będzie emitowana w programie ĆĆT2 o godz. 19.45 – poinformował Delong.

Wiadomość otrzymaliśmy tuż przed zamknięciem numeru, dlatego nie udało nam się skontaktować z kierownictwem Telewizji Czeskiej. Do tematu wrócimy. (dc)

Więcej policjantów na granicy

Czeska policja wysłała na granicę z Austrią dodatkowo 200 funkcjonariuszy. Wczoraj poinformowała o tym rzeczniczka prasowa zespołu ds. cudzoziemców, Kateřina Rendlová. Policjanci zostali rozmiasteni na trzech przejściach kolejowych i jedenaście drogowych. Policja obawia się, że po wprowadzeniu przez Niemców kontroli na granicy niemiecko-austriackiej większa liczba uchodźców będzie się starała dostać do Niemiec przez Czechy. Rendlová dodała, że liczba i rozmiastenie policjantów będą się zmieniać w zależności od tego, jak w najbliższych dniach będą postępowali uchodźcy.

Od połowy czerwca, kiedy w RC wprowadzono intensywne kontrole imigrantów, policja zatrzymała 2,7 tys. uchodźców nielegalnie poruszających się po terytorium kraju. Większość stanowili Syryjczycy (1,5 tys. osób), po 200–400 osób pochodziło z Afganistanu, Iraku i Pakistanu, ponad setka z Bangladeszu. Wśród zatrzymanych było 1339 mężczyzn, 236 kobiet i 362 dzieci. Od początku roku liczba nielegalnych migrantów w RC wzrosła o ponad 100 proc. w porównaniu z poprzednim okresem.

Również Słowacja wzmacniła ochronę granic, wprowadzając na okres przejściowy kontrolę na granicach z Austrią i Węgrami. Według biura prasowego słowackiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, policjanci nie zatrzymują jednak wszystkich przejeżdżających samochodów. (dc)

W tych budynkach ukryta jest historia

Karwina aktywnie uczestniczyła w Europejskich Dniach Dziedzictwa. W piątek, sobotę i niedzielę można było zwiedzać z przewodnikiem również zabytki, które przez resztę roku są niedostępne lub prezentowane tylko w węższym zakresie. Mieszkańcy Karwiny i przyjezdni poznawali historię frysztackiego zamku, kościołów – Podwyższenia Krzyża Świętego, św. Marka i św. Piotra z Alkantary, a także Uzdrowiska Darków, ratusza czy też zabytkowych obiektów na terenie nieczynnej od 13 lat Kopalni „Barbara”. Zainteresowanie było ogromne.

SOLANKA ZAMIAST WĘGLA

W sobotę po południu odbyły się dwa spacery po historycznym kompleksie uzdrowiska, połączone z wykładem. Pierwsza grupa, która wyruszyła z darkowskiego mostu łukowego o godz. 14.00, liczyła blisko sto osób. Historyk Libuše Kolková oprowadzała uczestników po parku zdrowym, bardzo ciekawie opowiadając o historii poszczególnych budynków sanatoryjnych i całego kurortu.

Historia darkowskiego zdroju ściśle jest związana z odkryciem leczniczej solanki jodowo-bromowej. Pierwsze wzmianki o niej pochodzą już z XIII wieku, kiedy to miejscowa ludność czerpała ją ze źródeł w karwińskim lesie i wykorzystywała w lecznictwie ludowym. Z solanką wiąże się również nazwa nieistniejącej już dzielnicy Karwiny – Solcy, gdzie znajdowała się warzelnia soli. W kilka stuleci później – w 1862 roku – właściciel majątków ziemskich w Raju, baron Jerzy Bees z Chrastiny, postanowił szukać węgla. Odwerty próbne nie przyniosły zamierzonego skutku – węgla nie znaleziono. Zamiast tego z ziemi wytrysnęło potężne źródło słonej, niezbyt pociągająco wyglądającej wody. Osobisty lekarz barona, Antoni Fiedler, zaczął przekonywać szlachcica, by wybudował uzdrowisko i zaczął wykorzystywać solankę do celów leczniczych.

Doktor przez kilka lat leczył

Na spacer po uzdrowisku wyruszyła spora grupa zwiedzających.

znanych dotąd źródłach leczniczych w Europie – podkreśliła historyczka.

W 1867 roku wzniósiono pierwszy budynek sanatoryjny i rozpoczął się pierwszy oficjalny sezon w uzdrowisku. Budynek, którego dzisiaj już nie ma, był drewniany i miał dużo okien, dającym na zewnątrz widok na park. W swym pionierskim okresie uzdrowisko nie miało miejsc noclegowych,

To on propagował w całej Europie właściwości lecznicze darkowskiej solanki, dzięki czemu Darków stał się znany i drogiem uzdrowiskiem, a także troszczył się o rozwój i modernizację kompleksu zdrowego,

w tym o zagospodarowanie parku. – Kazał nawet przywieźć z Beskidów pociągiem towarowym 200 wysokich drzew, które następnie posadzono w

wojskowa, znajdowała się tam szkoła oficerska i szpital wojskowy. Co oficerowie robili w Darkowie? Tutejsza solanka bardzo pomagała w leczeniu kily, dlatego tylu ich tu przyjeżdżało – opowiedziała Kolková.

Pomimo niewątpliwych sukcesów, uzdrowisko pod koniec XIX wieku popadło w długi. Baron Bees i doktor Degré sprzedali swoje udziały hrabiemu Janowi Larisch-Mönnichowi. W 1931 roku Larisch wybudował nowe sanatorium – największy budynek w całym kompleksie. Obecnie, od roku, w sanatorium znajduje się dom opieki dla chorych z zespołem Alzheimera. Po II wojnie światowej znaczenie darkowskiego uzdrowiska powoli maleło. To było związane z wydobyciem węgla, które miało wpływ na zniszczenia w całej dzielnicy. W latach 70. ubiegłego wieku przyszłość uzdrowiska była zagrożona, dlatego wzniesiono nowe Sanatorium Rehabilitacyjne w Karwinie-Granicach. Obecnie właśnie tam leczy się większość pacjentów. Historyczne uzdrowisko nadal istnieje, lecz okres swej świetności ma już niewątpliwie za sobą.

TRAGICZNA »BARBARA«

Z pięknego parku zdrowego prześnijmy się teraz na teren nieczynnej od 13 lat kopalni „Barbara”. Tam znajdziemy innego rodzaju zabytki – związane z technologią wydobycia węgla kamiennego. W ramach tegorocznego Europejskiego Dni Dziedzictwa po raz pierwszy zostały udostępnione dla zwiedzających. Z okazji skorzystało ok. 500 osób.

Libor Jalůvka, pracownik przedsiębiorstwa państwowego Diamo, które zajmuje się likwidacją byłych kopalń, witał zwiedzających w odrestaurowanej historycznej maszynowni. Budynek w 1997 roku został wpisany przez Ministerstwo Kultury RC na listę zabytków. Jego architektura i wnętrze przypominają styl znanego ostrawskiego kompleksu „Trzy hale”. Również ten budynek

mogliby, podobnie jak one, służyć na przykład do urządzeń koncertów rockowych. – To byłoby idealne miejsce na koncerty muzyki techno i inne głośne imprezy. W okolicy nie ma zabudowań, hałas nikomu by nie przeszkodził – przekonywał Jalůvka, dodając, że miasto Karwina jak na razie nie okazało zainteresowania wykorzystaniem obiektu.

Kopalnia została założona w 1907 roku przez Austriacką Spółkę Górniczą i Hutniczą. Otrzymała nazwę „Austria”. Na początku były duże problemy z wodą podziemną, która przedostawała się do szybu. – Źródła historyczne podają, że robotnicy, którzy pracowali nad pogłębianiem szybu, uszczelniali miejsca, którymi saczyła się woda, słoniną lub żołjem wołowym – opowiadał Jalůvka.

Pierwszy węgiel zaczęto wydobywać w 1909 roku, natomiast rekordowe wydobycie odnotowano podczas II wojny światowej, co związane było z lutieżczym podejściem niemieckiego okupanta. Po wojnie kopalnia została skonfiskowana przez państwo i stała się częścią Ostrawsko-Karwińskich Kopalń. W 1951 roku „Barbarę” połączono z kopalnią 1 Maja.

– W dziejach kopalni wydarzyło się kilka poważnych wypadków. W 1951 roku podczas pierwszego wybuchu i pożaru zginęło 14 górników. Do kolejnego dużego wybuchu doszło w 1981 roku. Wtedy zginęło 7 ratowników, a także dyrektor kopal-

Libor Jalůvka (pierwszy z prawej) w zabytkowej maszynowni opowiada o historii kopalni.

ochotników, podając im wodę do picia i do kąpieli, a następnie starannie zapisywał rezultaty. Po czterech latach skonsultował wyniki z powiatowym radcą ds. służby zdrowia. Wspólnie sporządzone sprawozdanie zakończyły wymownym zdaniem: „Leczenie nierzaz graniczny z cudem”.

– Kilka butelek napełniono solanką i wyszło je do laboratorium w Wiedniu. Analiza przeprowadzona na Uniwersytecie Wiedeńskim wykazała, że zawartość podstawowych minerałów leczniczych, czyli jodu i bromu, jest wyższa niż we wszystkich

dla tego biedniejsi kuracjusze mieszkali w prywatnych kwaterach, bogaci w zamku. W miarę jak przybywało pacjentów, trzeba było poszerzyć klinikę. Rozpoczęła się jego rozbudowa.

ZŁOTA ERA KURORTU

Przewodniczka poświęciła wiele uwagi złotej erze kurortu, przypadającej na przełom XIX i XX wieku. W tym czasie głównym lekarzem był sprowadzony z Wiednia Wilhelm Degré, który w 1895 roku został współwłaścicielem uzdrowiska.

parku. Ludzie, którzy nie wiedzieli o tym, że drzewa zostały przywiezione koleją, kręcili głowami ze zdumienia. Po okolicy krążyły plotki, że darkowska woda naprawdę musi być cudowna, skoro w ciągu jednego dnia wyrosły tam takie wysokie drzewa – historyczka przytoczyła zabawną anegdotę.

Kolejna ciekawostka wskazuje na luźne obyczaje panujące w wojsku austriackim. – W Darkowie leczyły się sporo austriackich oficerów. To związane jest z faktem, że w Cieszynie stacjonowała duża załoga

Na skraju parku zdrowego stoi kapliczka św. Anny.

ni, co jest rzadkością. Największa katastrofa miała miejsce w 1990 roku. Wówczas zmarło na skutek wybuchu 30 górników. Kopalnia nigdy nie podniosła się już z tej katastrofy. W stosunkowo krótkim czasie doszło do zakończenia wydobycia – Jalůvka przypomniał również tragiczne momenty z historii kopalni.

Kopalnia „Barbara” zakończyła wydobycie w 2002 roku. W jej sąsiedztwie ma powstać strefa przemysłowa. Większość budynków technicznych wyburzono, zostały te zabytkowe: maszynownia, kotłownia oraz dwie wieże wyciągowe.

DANUTA CHLUP

Jabłko w roli głównej

Od soboty Jabłonków ma własny pomnik. Stanął w parku za ratuszem. W trakcie Jabłkowego Dnia poświęcił go proboszcz ks. Janusz Kiwak. – Mam nadzieję, że stanie się on symbolem naszego miasta – cieszył się wiceburmistrz Stanisław Jakus.

Sponsorem pomnika jest trzyniecka spółka Kohut, a autorem Vlastimil Malyjurek. Wyciosany w kamieniu przedstawia wysuszone jabłko przekrojone na połowę. – Znamy różne podania o pochodzeniu naszego miasta. Jedna z wersji mówi, że nazwa Jabłonków pochodzi od jabłoni, dlatego jabłko jest u nas tak popularne – przypomniał Jakus.

W sobotni Jabłkowy Dzień w parku za ratuszem bawiło się kilka-set osób, a organizatorzy przerobili na sok lub rozdali prawie 1,7 tony jabłek. Na scenie wystąpili m.in. „Górole” z Mostów, zespoły „Zaolzi”, „Zaolzioczek” z kapelą „Lipka” oraz „Gimnaści” z Wedryni. Były też stoiska z regionalnymi przysmakami, gry i zabawy dla najmłodszych, a także pokazy udzielania pierwszej pomocy medycznej czy prezentacja sprawności strażaków, którzy w sobotę otrzymali kluczyki do nowego wozu bojowego. Jego zakup sfinansowało województwo morawsko-śląskie.

– Nowe auto nie zostało jeszcze zarejestrowane. Czekamy na dopienienie formalności, ale zapewniam, że nastąpi to wkrótce i w najbliższych tygodniach samochód dotrze do Jabłonkowa – mówił Martin Sikora,

wicehetman województwa morawsko-śląskiego. Jednocześnie pogratulował on jabłonkowskim strażakom zwycięstwa w ogólnokrajowym konkursie ochotniczych straży pożarnych w udzieleniu pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych.

W trakcie Jabłkowego Dnia na scenie za ratuszem pojawił się również Joachim Wojtala, burmistrz polskiego Gogolina. Burmistrz Jabłonkowa, Jiří Hamroži, wręczył mu... worek jabłek oraz pamiątkową statuetkę „Jabłonkowskie jabłko”, a wszystko w podziękowaniu za 17-letnią, partnerską współpracę obu miast. Jabłonków i Gogolin współdziałają od 1994 r. i w tym czasie samorządy zrealizowały dziesiątki wspólnych projektów.

– Joachim Wojtala był inicjatorem wielu z nich. Moim zdaniem to wielki przyjaciel Jabłonkowa, twórca i dobry człowiek – mówił Hamroži.

Rewanżując się, Wojtala przypomniał piękne powiedzenie. – Tam, gdzie żyją entuzjaści, tam jest najwyższy szczyt świata. Dla mnie najwyższym szczytem jest dziś Jabłonków. Dziękuję wam za naszą przyjaźń, dziękuję, że mogłem się tutaj uczyć pokory i za to, że mogliśmy wymieniać się doświadczeniami.

Fot. WITOLD KOŽDON

Jabłonków może od kilku dni pochwalić się nietypowym pomnikiem.

Dziękuję za codzienną współpracę dzieci, młodzieży, sportowców, strażaków, nauczycieli. Pamiętajmy, że jesteśmy tyle warci, ile możemy dać drugiemu człowiekowi. Ja waszemu miastu oddaję dziś całe moje serce. Wszystkiego najlepszego dla Jabłonkowa i wszystkich jego mieszkańców. Szczęść Boże – mówił Wojtala.

W trakcie Jabłkowego Dnia prowadzący imprezę Tadeusz Filipczyk zaproponował też, by park za ratuszem nazwać imieniem Antoniego Szpyrca. – Antoni Szpyrc napisał bardzo dużo o Jabłonkowie. Jego książki czyta się jak romans, a to przecież historia Jabłonkowa. Proszę więc, abyście wzięli to pod uwagę

na waszej radzie – mówił Filipczyk, zwracając się do burmistrza Hamrožiego.

– Obiecuję, że będę o to zabiegał. Będziemy o tym dyskutować i wierzę, że opinię tę podzielą radni – odpowiedział włodarz Jabłonkowa.

WITOLD KOŽDON

»Utracone dziedzictwo« po góralsku

We wrześniu po raz kolejny trwały Europejskie Dni Dziedzictwa. Ich inauguracja w województwie śląskim nastąpiła w sobotę w Muzeum Regionalnym na Grapie w Jaworzynce. W Polsce tegoroczne Europejskie Dni Dziedzictwa odbywają się pod wspólnym hasłem jest „Utracone dziedzictwo”.

– To temat wielowymiarowy i uniwersalny. Pochylamy się więc nad wszelkimi elementami dziedzictwa, które tracimy na skutek różnych zawirowań historycznych, wojen, zmian granic, przesiedleń czy grabczy – przekonywał Piotr Żuchowski, sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W sobotę organizatorzy i goście Europejskich Dni Dziedzictwa spotkali się w Jaworzynce, gdzie od 1993 r. działa Muzeum Regionalne na Grapie. Placówka powstała z inicjatywy wielkiego miłośnika ziemi cieszyńskiej, poety i pisarza Jerzego Ruckiego.

Rucki urodził się w Jaworzynce w 1919 r., lecz losy wojenne rzuciły go do Szwajcarii, gdzie mieszkał do śmierci. Żyjąc na obcozźnie czuł jednak więź z miejscem swego urodzenia. Posługując się gwarą, pisał wiersze oraz opowieści związane z Jaworzynką, zorganizował również muzeum prezentujące skrawek dawnego życia beskidzkich górali.

– Po 22 latach widać, że to miejsce ma sens, ponieważ zatrzymano tutaj wszystko, co w Jaworzynce już nie ma nie istnieje – mówiła Małgorzata Kiereś, kierowniczka Muzeum Beskidzkiego w Wiśle. Dzięki kierowanej przez nią placówce w Jaworzynce

można oglądać wystawę „Dawne wesele w Beskidzie Śląskim”. Ekspozycja pozwala porównać współczesne wesele z tym starym, sprzed stu lat.

– Dzisiejsze panny młode nie mają nawet wianków, a bukietami rzucają na ziemię. Tymczasem na wystawie prezentujemy fenomenalny, XIX-wieczny wieniec dawniej panny młodej. Unikatowe są również zdjęcia. Kiedyś ludzie mieli czas, by na weselu zrobić sobie pamiątkową, wspólną fotografię, a dzisiaj – gdy wychodzą z kościoła czy urzędu – wsiadają do samochodów i odjeżdżają. I potem

nie wiadomo nawet, kto był na tej uroczystości – mówiła Kiereś.

Tradycyjne góralskie wesele było motywem przewodnim całej sobotniej imprezy. Zespół „Zgrapienie” z Jaworzynki przedstawił inscenizację „snymbów” (czyli dawnego spotkania góralskich rodzin w celu omówienia spraw majątkowych młodych), a uczniowie z Wisły-Malinki zaprezentowali fragment dawnego wiślańskiego wesela. Ale odwiedzając Muzeum na Grapie można było także zobaczyć przykłady tradycyjnego góralskiego rzemiosła. Przy starej, kurlawej

chacie pokazane zostało „szczipani szyszędziów”, czyli produkcję drewnianych gontów. Odbyła się także prezentacja robienia małych koszyków z korzeniów świerkowych, a kulminacją imprezy był drugi przegląd gwary istebniańskiej.

– Nauczyciele nie przywiązyują dziś wielkiej wagi do gwary, bo wydaje im się, że jak dzieci nie nauczą się dobrze mówić po polsku, w przyszłości będą miały tysiące problemów. Tak więc bardzo różne elementy składają się na nasze utracone dziedzictwo – mówiła w rozmowie z „Głosem

Ludu” Katarzyna Rucka-Ryś, szefowa Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Regionalnego na Grapie w Jaworzynce.

Dodała też, że przez długi czas kultura górska była kulturą zamkniętą. – Ludzie współpracowali ze sobą, żyjąc w pewnym wąskim kręgu. Ktoś był stolarzem, ktoś inny tkaczem czy stolarzem. To tworzyło silne więzi, tyle że dziś czasy się zmieniły. My natomiast, tutaj na Grapie, staramy się zachować i pokazać to, co dobre i co starodawne. Wszystko po to, by zachować i kultywować jak najwięcej z naszego dziedzictwa, i żeby nasze dzieci nadal wiedziały, jak zrobiony jest dach, jak plecie się koszyk czy szyje kopytka. Bo obecnie coraz częściej najmłodszym wydaje się, że wszystko kupuje się w sklepie – mówiła Rucka-Ryś.

* * *

W sobotę impreza w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa odbyła się również na dziedzińcu Muzeum Śląska Cieszyńskiego oraz w Parku Pokoju w Cieszynie. Przedsięwzięcie mające przybliżyć niektóre tradycje Śląska Cieszyńskiego nazwane zostało „Cieszyński przekładaniec... czyli co z tą tradycją”. W jego trakcie prezentowane zostały stroje ludowe oraz sposoby wykonania ich poszczególnych elementów, żywotka, kabotków czy koronek, a także pokaz obróbki lnu i wełny. Jak co roku wziął również Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej. Była więc okazja do nauki tańców oraz pieśni regionu cieszyńskiego.

(wik)

Podczas imprezy odbyło się wiele pokazów.

Fot. WITOLD KOŽDON

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Pamięci lotników

Uczestnicy niedzielnej mszy świętej na Kościelcu w 83. rocznicę tragicznej śmierci bohaterów polskich lotników Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury oraz poległych lotników w Bitwie o Angię złożyli kwiaty pod pomnikiem Lotnika na Żwirkowisku. Około 70 uczestników, w większości z Polski, zwiedziło następnie Dom Polski, gdzie kontynuowano przyjacielskie spotkanie przy kawie i herbacie.

Tadeusz Smugała

* * *

Wycieczka seniorów

Wrześniowe spotkanie wędryjskich seniorów różni się od pozostałych. Już od kilku lat w tym czasie wyjeżdżamy na krajoznawczą, jednodniową, autokarową wycieczkę. Trasę naszych wojaży planuje bezkonkurencyjny pod tym względem Karol Śliż. Wybiera zawsze ciekawostki znane nie tylko w naszym państwie, ale na całym świecie. Tym razem zawendrowaliśmy na południe Moraw, do województwa ołomunieckiego.

Z Wędryni wyruszyliśmy o godzinie 6.00, żeby zrealizować wszystkie punkty bardziej bogatego programu. Pogoda słoneczna, od samego rana upalna, tym bardziej dawała się we znaki w późniejszych godzinach. Najpierw pojechaliśmy do miejscowości Náměšť na Hané, która była już zasiedlona w czasach prehistorycznych.

Kolejnym miasteczkiem o wielkim rozgłosie, które zwiedziliśmy, były Loštice. Pierwsze wzmianki o gminie pochodzą z 1267 r. Loštice są szczególnie znane ze swojej długowiecznej, bo rozpoczętej już w XV wieku, tradycji produkcji ołomunieckich serków. Najpierw były produkowane ręcznie, przez chałupników, dla których stanowiły główny produkt pożywienia i dochodów. Firma AW, która do dzisiaj kontynuuje produkcję, została założona w roku 1876 przez Józefa Wessela i jego syna. Przechodzi z pokolenia na pokolenie. Stopniowo produkcję ręczną

Uczestnicy uroczystości przed pomnikiem Lotnika na Kościelcu.

zastąpiły maszyny. Z czasem firma rozrastała się, liczba pracowników się powiększała, obecnie liczy 136 osób. Po zwiedzeniu muzeum można obejrzeć film o historii firmy, a w firmowym sklepie zakupić przeróżne produkty firmowe.

Po dodającym sił obiedzie rozpoczęliśmy popołudniowy program. Jadąc do Brodku koło Prerova w autokarze zrobili się cicho. Trochę zmęczenie, leżący się żar z nieba, smaczny obiad, spowodował, że uczestników wycieczki wzięła drzemka. Brodek jest przede wszystkim znany z warsztatu ludwisarskiego, który został założony w roku 1950 przez dziadka obecnej właścicielki. Właścicielka wy tłumaczyła nam proces produkcji dzwonów. Warsztat zajmuje się produkcją dzwonów kościelnych w zakresie 4 oktaw, o wadze od 5 kg do 10 tysięcy kg, przebudową historycznych i cennych eksponatów. Produkcja obejmuje również kuranty o rozmiarach 6-25 dzwonów.

Czekamy już na kolejną wycieczkę. Uczestniczka wycieczki, MR

* * *

Przed pomnikiem Józefa Piłsudskiego w Gliwicach.

Zdjęcia: ARC

Parafia w Salmopolu świętowała i włączyła się w pomoc uchodźcom.

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadawane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów.

Statut jest dobry

Obecny Statut Kongresu Polaków jest na tyle dobry, że nie pozwala kilku ludziom decydować o ważnych sprawach. Przypomnij przykład sprzed kilkunastu lat, kiedy to kilku członków ZG PZKO swoimi decyzjami doprowadziło do największego skandalu po zmianach ustrojowych

w naszym społeczeństwie. Chodzi o aferę wokół Piasta i Domu Polskiego. Gdyby wtedy PZKO miało taki statut, jaki ma Kongres Polaków, to nie mogłoby dojść do takiej wpadki. Nie doszłoby do przekazania Piasta pod zarządzenie Domu Polskiego i w końcu zastawienie go za pożyczkę dla Domu Polskiego. Kiedy dług nie został w terminie spłacony, Piast

przepadł na rzecz pożyczkodawcy. A winowajcy tego skandalicznego dokonania cieszą się nadal poważaniem w najwyższych władzach PZKO wokół pana Jana Ryłki. Obawiam się, że w PZKO niewiele się zmieniło, bo jak się okazuje, to o likwidacji kostiumerni zdecydował sam pan Ryłko. Przeczytałem protokół z XIII posiedzenia Rady

Przedstawicieli, gdzie Józef Szymeczek poinformował obecnych o spotkaniu delegacji Rady Przedstawicieli z przedstawicielami Zarządu Głównego PZKO. Najważniejszymi tematami rozmów były dotyczone działań Komisji Statutowo-Prawnej oraz nadal niezadowalające relacje pomiędzy KP i PZKO. W czasie tego spotkania pan Ryłko

przyznał się, że podjął kroki, które w rezultacie podważają wiarygodność działalności Kongresu Polaków (wizyta J. Ryłki w Ministerstwie Kultury RC u pana Václava Appla). Tym dokonaniem J. Ryłko udowodnił, o co mu chodzi – likwidacja Kongresu Polaków. Inaczej mówiąc: żądały.

Melchior Sikora, Karwina

wadzał nas tutaj ks. Krystian Worbs. Zasiedliśmy w ławkach kościelnych, by wysłuchać historii powstania pałacu, późniejszego upadku i kapitałnej renowacji, kiedy jak mityczny Feniks, pałac odrodził się na nowo. Naprawdę trzeba chylić czoła przed ogromem pracy, który został tu wykonany. Warto zobaczyć, czego dokonali zapaleńcy, tacy jak ks. Worbs, który następnie oprowadzał nas po pałacu.

Późnym popołudniem nasza wycieczka zwiedziła jeszcze Palmiarnię w Gliwicach. Tu miłośnicy flory i fauny mieli okazję zobaczyć różne rośliny tropikalne, ozdobne i użytkowe, sukulenty, a także wielkie akwaria w dziale akwaryjistycznym.

Pełni wrażeń wróciliśmy szczęśliwie do naszych domów i być może te informacje z naszej wycieczki zainteresują kogoś, by też tam pojechać. Naprawdę warto!

Prezes MK, Halina Klimsza

* * *

Wsparcie dla uchodźców

W niedzielę 13 września parafia ewangelicka w Szczyrku-Salmopolu obchodziła 20-lecie wybudowania nowego kościoła. Tego dnia była przepiękna pogoda i przybyło wielu gości na uroczystość. Poruszeni tragedią tysięcy uchodźców i apelem Ewangelickiej Diakonii, aby włączyć się w pomoc, parafianie i przyjaciele naszej parafii dostarczyli przed uroczystością ciasta, które sami upiekli. Każda rodzina przygotowała jedną lub dwa ciasta. Po nabożeństwie wszystkich uczestników zaprosiliśmy na ciasto i kawę oraz herbatę. Po konsumpcji każdy złożył dar finansowy, na ile pozwalały możliwości. Okazuje się, że niewiele trzeba, żeby pomóc. Dziękujemy.

Ks. Jan Byrt

ŻYCZENIA

Dnia 15. 9. 2015 obchodzi się zacny jubileusz

pani WANDA RAMIKOWA

z domu Cechlawa z Darkowa

W dniu 90. urodzin Kochanej Mamusi, Babci i Prababci wszyscy życzymy wiele zdrowia, szczęścia, pomyślności i pociechy z wnuków, prawnuków i dzieci.

Niech Ci gwiazdka pomyślności każdej nocy świeci. Co najmniej stu jeszcze Tobie dziś życzymy. Syn Mieczysław z żoną Wierą, wnuki Artur i Daniel z rodzinami i prawnuczka Laura.

GL-587

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Grube ryby (15, godz. 19.00);

▲ ORŁOWA: Grube ryby (16, godz. 19.00);

SCENA Czeska - HAWIERZÓW: František z Assisi (15, godz. 19.00);

▲ TRZYNIEC: František z Assisi (16, godz. 19.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Mune (15, 16, godz. 15.30); Gangster Ka (15, 16, godz. 19.00); Sinister 2 (15, 16, godz. 20.00); **KARWINA - Ex:** Hitman: Agent 47 (15, 16, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Papierowe miasta (15, 16, godz. 17.30); Tiffany (15, 16, godz. 20.00); **JABŁONKÓW:** Cesta vzhůru (16, godz. 17.00, 19.30); **CIESZYN - Piast:** Karbala (15, 16, godz. 15.30, 17.45, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyńec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE - Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie w środę 16. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

KARWINA-FRYSZTAT - MK PZKO zaprasza na Pożegnanie lata 20. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

NAWSIE - Klub Kobiet przy MK PZKO zaprasza wszystkich chętnych do obejrzenia wystawy prac ręcznych. Dnia 19. i 20. 9. w godz. 9.00-17.00 do Domu PZKO. Częścią wystawy będzie też kolekcja obrazów Anny Piszkiewicz.

PTTS „BS”, TR „OLZA” oraz TKK „Ondraszek” - Zapraszają na 9. Rajd Rowerowy do ujścia Olzy im. Wł. Janika. Start dnia 19. 9 o godz. 10.30 sprzed dworca kolejowego w Boguminie. Wpisowe 50 kc lub 8 zł. Inf. 596 349 979, 731 289 538.

OFERTY

OFERUJĘ WYNAJEM restauracji w Nawsiu. Tel. 775 696 332. GL-589

ANTYKI KUPIĘ - meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-046

Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w RC poszukuje kandydata/kandydatkę na stanowisko księgowy/księgowa

Zakres obowiązków:

- prowadzenie księgowości ZG PZKO
- prowadzenie i rozliczanie projektów oraz dotacji

Wymagania:

- wykształcenie ekonomiczne średnie lub wyższe
- bardzo dobra znajomość języka polskiego oraz czeskiego w mowie i piśmie
- znajomość obsługi komputera (Excel, Word, Outlook, Internet)
- znajomość prowadzenia księgowości w programie POHODA
- odpowiedzialność, sumienność, samodzielność w działaniu, dyspozycyjność
- możliwość zatrudnienia od 1. 10. 2015
- prawo jazdy kategorii B

Oferujemy:

- wielostronną, ciekawą pracę w młodym kolektywie
- miejsce pracy Czeski Cieszyn

List motywacyjny wraz z CV prosimy przesyłać drogą mailową na adres zg@pzko.cz w terminie do 18 września 2015. Osoby spełniające wymagania zostaną zaproszone na rozmowę kwalifikacyjną w dniu 22 września od godz. 10.00 w siedzibie ZG PZKO ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn.

Ogłoszenia do »GL« przyjmowane są w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Lodu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

□ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00. e-mail: ad.servis@hudeczek.cz.

□ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po: 13.00-18.00, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 8.00-12.30, 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00.

Poza godzinami otwarcia podanie ogłoszenia można uzgodnić (telefonicznie pod nr: 596 312 477 lub 724 751 002 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej” należy przesyłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów ciekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

Grafika, ul. Głęboka 50: wystawa „Królikowski”. Czynna do 22. 9. wt-pt: godz. 10.00-17.00, so-nie: 14.00-18.00.

Pestitelská pálenice Vendryně

Tel. 777 892 795

www.pestitelskapalirna.cz

Otworzą trówkę ze skarbami przodków

W najbliższy piątek, 18 września, w Teatrze Cieszyńskim przedstawiące instytucje kulturalne z obu brzegów Olzy uchylą symbolicznie wieko trówły, czyli przekazywanej z pokolenia na pokolenie bogato zdobionej skrzyni. O godz. 18.00 rozpocznie się tam koncert jubileuszowy z okazji 60-lecia czeskiego zespołu folklorystycznego „Slezan”. Ten zaś otworzy kolejną edycję „Skarbów z cieszyńskiej trówły” festiwalu kultury regionalnej pokazującego bogactwo kultury i tradycji Śląska Cieszyńskiego.

„Skarby” to przede wszystkim bogaty program, pełen imprez, wystaw, warsztatów. Będą przede wszystkim stałe punkty programu, które na zawsze już chyba wpisały się w kalendarium kulturalne obu Cieszyńców. Można się więc szkować na kończący w niedzielę festiwal X Cieszyński Jarmark Rzemiosła, z udziałem kilkudziesięciu rzemieślników z Polski, RC i Słowacji. W amfiteatrze pod Wieżą Piastowską będzie prezentowane tradycyjne rzemiosło związane z drewnem, m.in.: snyderstwo, rzeźba w drewnie, tworzenie zabawek, warsztaty zdobienia

tróweł. Nie zabraknie też kuchni regionalnej, kowalstwa, ceramiki, bizuterii... Stały punkt programu to również Cieszyński Konkurs Pieczętnia Strudla im. Kingi Iwanek-Riess, którego wyniki ogłoszone zostaną w niedzielę późnym popołudniem. Niedziela to ponadto II Cieszyński Maraton Czytania Tekstów Gwarowych w Książnicy Cieszyńskiej (piszemy o nim w innym miejscu gazety) czy wspólne śpiewanie z Zespołem Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej pieśni regionalnych. Ciekawie zapowiada się wycieczka

do Beskidzkiej Trójwsi. Warto wziąć udział w różnych koncertach, wystawach, warsztatach. Po raz pierwszy „Skarbom” towarzyszy także konferencja „Dizajn u źródeł” z dyskusją o wartościach, jakie tkwią w tradycji i rzemiośle, o ich znaczeniu dla współczesnego projektowania, a także o możliwościach wdrażania innowacyjnych produktów i budowy wizerunku regionów w oparciu o lokalne zasoby.

Dokładny program imprezy można znaleźć na stronie internetowej: www.zamekcieszyn.pl. (kor)

Możesz pomóc uchodźcom

Ludzie, którym nie jest obojętny trudny los uchodźców zalewających Europę, mogą pomóc imigrantom. W klubie Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w RC „Dziupla” w Czeskim Cieszynie ruszyła akcja charytatywna na rzecz uchodźców. Do „Dziupli” można przynieść niepotrzebne, ale niezniszczone ubrania, środki higieniczne lub zabawki dla dzieci, które nagle straciły dom.

– Inicjatywa wyszła od osób związanych z cieszyńską herbaciarnią „Laja”, które zwróciły się do nas z prośbą o udostępnienie naszego

lokalu, by tam właśnie można było gromadzić zebrane rzeczy. Ale my też od razu włączyliśmy się w organizowanie pomocy – mówi szef „Dziupli” i członek Zarządu Głównego SMP, Michał Przywara. Dodaje, że oprócz ubrań i artykułów higienicznych (głównie chodzi o papier toaletowy, chusteczki higieniczne, w tym nasączone) można do młodzieżowego klubu w dniach otwarcia przynosić także leki będące w wolnej sprzedaży (zwłaszcza środki przeciwbólowe) oraz słodycze dla dzieci. – Przyjmujemy też

długoterminową żywność, na przykład konserwy. Oczywiście, nie należy przynosić konserw z mięsem wieprzowym, bo większość uchodźców to muzułmanie, którym religia zabrania jedzenia wieprzowiny – podkreśla Przywara.

Zbiórka na rzecz uchodźców potrwa do końca września. Część zebranych rzeczy trafi do obozu w Ligocie Górnjej, część zaś organizatorzy zbiórki nad Olzą przekażą organizacjom humanitarnym działającym w Brnie.

(kor)

Kino dla seniorów

Włodarze Czeskiego Cieszyna przygotowali na najbliższe miesiące milny prezent dla starszych mieszkańców miasta. Cieszyńscy, którzy ukończyli 60. rok życia lub posiadają legitymację osoby niepełnosprawnej, będą mogli raz w miesiącu wpaść przed południem do kina Central na specjalnie przeznaczony dla nich, tańszy seans filmowy. Kupując bilet seniorzy i jedna osoba im towarzysząca będą musieli wyłożyć za bilet zaledwie 50 koron.

– To jedna z akcji przygotowywanych wspólnie m.in. z klubem Akropol, dzięki którym seniorzy mogą ak-

tywnie spędzać jesień życia. Podczas seansu będą mogli obejrzeć ciekawe filmy, a przy okazji poznać nowych przyjaciół. Chętnie też zobaczymy w kinie nie tylko mieszkańców Czeskiego Cieszyna, ale również z okolicznych gmin – mówi wiceburmistrz miasta, Gabriela Hřebáčková.

Akcja tanich seansów filmowych dla seniorów i osób niepełnosprawnych rusza w najbliższy czwartek, 17 września. O godz. 10.00 w kinie Central wyświetlony zostanie czechski film „Život je život” z Ondřejem Vetchým w roli głównej.

(kor)

Zaczęli, jak na faworyta przystało

Na początek 3:0 z Chomutowem. Dwa dni później 5:2 z Karłowymi Warami. Hokeiści Trzyńca rozpoczęli nowy sezon z akordem zapozyczonym z utworem „We Are The Champions” zespołu Queen. Początek sezonu udał się również Witkowicom, które w niedzielę rozbiły u siebie jednego z faworytów rozgrywek, Kometę Brno 5:1. Trzyńczanie przegrywają w tabeli tylko z Pilznom i to za sprawą gorszego bilansu bramkowego. Trzecia odsłona nowego sezonu w czwartek i piątek. W trzynieckiej Werk Arenie zaprezen-

tuje się w piątek Zlin, Witkowice zagrają w piątek na tafli Sparty Praga.

KARLOWE WARY TRZYNIEC 2:5

Tercje: 1:2, 1:2, 0:1. Bramki i asysty: 18. Haščák (Duda, Sičák), 36. V. Tomeček – 13. M. Doudera (Plíhal), 14. Klepiš (Polanský, L. Doudera), 26. Dravecký (Polanský, Klepiš), 39. Irgl (Rákos, L. Doudera), 47. Orsava (Hrná). Trzyniec: Hamerlík – Klesla, L. Doudera, Hrabal, M. Doudera, Foltyň, Linhart, Adámek – Hrná, Kreps, Orsava – Klepiš, Polanský,

Euforia po zwycięstwie Trzyńca w Karłowych Warach.

Karwiniacy zgubili punkty, Trzyniec wręcz przeciwnie

FNL

VLAŠIM - KARWINA 0:0

Karwina: Pindroch – Růžička, Drekša, Jovanovič, Eismann – Sedláček – Moravec, Budinský, Lupčo (57. Glaser), Juřena (63. Sivrič) – Urgela.

Dla nas to strata dwóch punktów. Remis może i zadowala gospodarzy, bo nastawili się na defensywę, ale my liczyliśmy na znacznie więcej – skomentował remisowe zawody trener Karwiny, Jozef Weber. Jego drużyna po raz trzeci w tym sezonie potknęła się, wprawdzie na wyjeździe, ale niedosyt pozostał. Przed karwinikami teraz dwie kolejki na własnym stadionie. Zwłaszcza za dwa tygodnie w derbach z Trzyńcem możemy być świadkami frapującego widowiska. Nad Olzą wierzą w szybki powrót strzeleckiej formy Budínskiego i Urgelei. Obaj w weekend zmarnowali kilka czystych okazji. Zabrakło im zimnej krwi w polu karnym rywala, który w dziesiątkę zamierał dojście pod własną bramką.

OPAWA - TRZYNIEC 1:2

Do przerwy: 0:1. Bramki: 78. Jurečka – 41. i 77. Teplý. Opawa: Vašek – Hrabina, Simerský, Dvorník, Žídek – Grussmann, Metelka (46. Mrázek), Janetzky (66. Jurečka), Schaffartzik – Jursa – Kuzmanovič. Trzyniec: Paleček – Velner, Vomáčka, Hloch, Janoščin – Salachna – Malcharek (80. Málek), Bedecs, Mozol (90. Joukl), Teplý (87. Čelustka) – Dedič.

Trzyńczanie sięgnęli po drugie zwycięstwo w tym sezonie. Zasłużone, albowiem w derbach byli lepszym zespołem. Wygraną zauważają goście Palečkowi, który w kluczo-

wych fragmentach meczu wybronił opawskich strzelców. W dzokera zespołu Radima Nečasa zamienił się wychowanek Frydku-Mistku, Jakub Teplý. W 41. minucie spożytkował dośrodkowanie Malcharka, w 77. celnie wykończył akcję indywidualną z granicy pola karnego. Kontaktowy gol Jurečki zdramatyzował derby, podwyższając poziom cholesterolu w trzynieckiej ekipie. – W końcowce spotkania niepotrzebnie oddaliśmy pole gry opawskim piłkarzom – podkreślił trzyniecki szkoleniowiec.

Lokaty: 1. Sokolov 14, 2. Znojmo 13, 3. Karwina 12,... 7. Trzyniec 8 pkt.

DYWIZJA

NOWY JICZYN HAWIERZÓW 3:1

Do przerwy: 1:0. Bramki: 11. Kalich, 52. Smolarčík, 81. Lokša – 68. K. Skoupý. CZK: 77. Rybařík (N.J.). Hawierzów: Smětál – Klejnot, K. Skoupý, Michalčák (39. Babíč), Gistinger – Wojnar, Zupko, Trajkovski, Jaworek (54. Osvěčík) – L. Skoupý (39. Trmal), Gomola.

Drużyna Hawierzowa traci powoli kontakt z resztą dywizyjnej stawki. Podopieczni Miroslava Matušoviča nawet za szóstym podejściem nie zdołali zagrać za trzy punkty. Słabe ze strony Indian spotkanie w Nowym Jiczynie obnażyło wszystkie mankamenty zespołu. Hawierzowianie nawet w 15-minutowej przewadze liczbnej nic nie wskórali, tracąc w dodatku trzecią bramkę.

RYMARZÓW PIOTROWICE 0:3

Do przerwy: 0:1. Bramki: 38. P. Kun-

tevecký – Irgl, Matuš, Rákos – Chmielewski, Plíhal, Jašek.

Stalownicy poszli za ciosem. Piątkowa wygrana z Chomutowem rozbudziła apetyty ekipy Jiřego Kalousa. Pobyt w Karłowych Warach trzyńczanie potraktowali zgodnie z zaleceniami lekarzy: rozpieścieli siebie i swoich wiernych kibiców przed dalszą częścią sezonu. Zdaniem trenera Kalousa, zwycięstwo rodziło się jednak w bólu. – Sporo było wykluczeń w grze, szarpanego hokeja. Wygraliśmy, ale na pewno nie był to z naszej strony zbyt atrakcyjny hokej – skomentował zawody Jiří Kalous. Trzyńczanie, pomimo braków w składzie (wciąż kontuzjowani pozostają Adamský i Svačina), znów wystawili cztery pełne formacje. W czwartej zagrał polski napastnik Aron Chmielewski, który w piątek został bohaterem meczu z Chomutowem.

WITKOWICE BRNO 5:1

Tercje: 1:0, 1:1, 3:0. Bramki i asysty: 11. Olesz (Štencel, Kudělka), 37. Olesz (Čerešnák, Strapáč), 47. Kudělka (Čerešnák), 52. Zdráhal (Kucséra), 58. M. Hlinka (Kovář, Pastor) – 21. J. Hruška (V. Němec). Witkowice: Kantor – Štencel, Kudělka, Sloboda, Štich, Čerešnák, Kovář, Pastor – Olesz, Strapáč, Szturc – Vandas, Balán, J. Káňa – P. Zdráhal, Burger, Kucséra – Gřeš, M. Hlinka, Húževka.

Takiego scenariusza nie spodziewał się nikt z obecnych w Ostrava Arenie. Kometa, która z trenerem

Hadamczikiem celuje w tym sezonie wysoko, w niedzielę spadła z totemem na ziemię. Ostrawianie zgasiły Brno w zabójczej trzeciej tercji. Gwiazdą spotkania został zaś Rostislav Olesz.

Lokaty: 1. Pilzno, 2. Trzyniec, 3. Sparta Praga po 6 pkt., 4. Witkowice 5 pkt.

II LIGA

KARWINA OPAWA 3:4

Tercje: 1:1, 2:1, 0:2. Bramki i asysty: 14. Deutsch (M. Kasperlík, Javín), 30. Juhász (O. Kasperlík, Javín), 38. Badžo (M. Kasperlík) – 6. Wolf (Chalupa, Tichý), 36. Svoboda (Herman), 50. Selingr (Svoboda, Vítěk), 51. Badura (Polok, Wolf). Karwina: Gleicht – Javín, Malík, Gulda, Fišera, Franek, Deutsch, Milch – Juhász, O. Kasperlík, Vyčesaný – Barnošák, Foltyn, Kříbík – Vacula, Badžo, M. Kasperlík – Václavík, Chomič.

FRYDEK-MISTEK W. MIĘDZYRZECZE 6:0

Tercje: 1:0, 0:0, 5:0. Bramki i asysty: 11. Franek (Cienciala, Rufer), 46. Cienciala (Kowalczyk, Rufer), 47. Christov (Luka, Káňa), 50. Klimša (Kovařík, Meidl), 53. Cienciala (Kowalczyk), 60. Luka. F-M: Daneček – Jeník, Kowalczyk, Dresler, Matyáš, Krutil, Samiec, Heider, Kulhánek – Luka, Káňa, Christov – Medl, O. Kovařík, Klimša – Franek, Cienciala, Rufer – Schwarz, Piecha, Sonnek.

JANUSZ BITTMAR

Rafał Majka na podium Vueltę

W niedzielę zakończył się kolarski wyścig dookoła Hiszpanii. Historyczne, trzecie miejsce zajął w nim Rafał Majka z grupy Tinkoff-Saxo. Zwyciężył Włoch Fabio Aru (Astana), wyprzedzając w klasyfikacji generalnej Hiszpana Joaquima Rodriguezę (Katusza). Majka jest drugim polskim kolarzem, który stanął na podium jednego z trzech największych wyścigów kolarskich świata po Zenonie Jaskule, który w 1993 r. uplasował się na trzeciej pozycji w Tour de France. 70. edycja kolarskiego klasyka Vueltę a Espana była bardzo szczęśliwa dla Polaków. Na szosach Hiszpanii Majka, „król góra” ubiegłorocznego Tour de France, potwierdził, że jest kolarzem o ogromnych możliwościach i gdyby nie słabszy start w jeździe indywidualnej w Burgos (2 min., 38 sek. straty do najszybszego Dumoulinia), mógłby zakończyć Vueltę na wyższym stopniu podium. Na pochwałę zasłużyły także jego koledzy z ekipy Tinkoff. Paweł Polański skutecznie go wspierał na górkach odcinkach, a Maciej Bodnar rewelacyjnie pojedzieł na czas, uzyskując drugi rezultat. Z kolei Przemysław Niemiec (Lampre-Merida) musiał się wycofać po wypadku w pierwszej fazie wyścigu. (wik)

EKSTR. PIŁKI RĘCZNEJ

KARWINA - ZUBRZI 30:31

Do przerwy: 13:15. Karwina: Leřan, Schams, Skrobič 1, Monczka 4, Veřmiřovský 5/1, Bugarčić, Freiberg 1, S. Mlotek 3, Jan Užek 3, Gelnar 7, T. Mlotek 1, Frančík, Jiří Užek 2, Paululik 3. (jb)

drátek, 69. Duda, 77. Kurušta. Piotrowice: Pastornický – Malíř, Leibl, Gill, Puškář – Panák – P. Kundrátek (80. Chwastek), Duda, L. Kundrátek (83. Škuta), Miko (78. Molnář) – Kurušta.

Przedostatni w tabeli Rymarzów wciąż żyje zwycięstwem z Banikiem Ostrawa w czeskim pucharze. Loko-motywa to jednak nie tonący Baník, a sprawnie funkcjonująca maszyna do zdobywania punktów. Trener Martin Špička potrafi w dodatku zmotywo-wać graczy do maksymalnego wy-siłku. Piotrowianie od pierwszej minuty z włączonym piątym biegiem miażdżylą przeciwnika, a miłośnicy wynik 0:3 gospodarze zauważają wyłącznie swojemu golkiperowi.

Lokaty: 1. Nowe Sady 18, 2. Piotrowice 15, 3. Petrkowice 15,... 16. Hawierzów 1 pkt.

M. WOJEWÓDZTWA

ORŁOWA IRP CZ. CIESZYN 1:0

Do przerwy: 0:0. Bramka: 65. Tomáš. Orłowa: Pacanovský – Stanowski, Bajzáth, Schroner – Tomáš, Brevčinský (71. Papuga), Klimas, Schimke (87. Regec, 90. Bielan), Kroček – Kopel, Urban. Cz. Cieszyn: Klepek – Bolek, Śląska, Rac, Kupczak – Zogata (75. Nowak), Lojek, Konečný (50. Rusek), Popelka – Hradečný – Kiška.

Jedynym minusem derbow był słaba frekwencja na widowni. Sobotni futbol w Orłowej zasłużył bowiem na gromkie oklaski. Zmierzły się ze sobą zespoły, które znają się na wylot. W dodatku trenerzy Kročil (Orłowa) i Beneš (Cz. Cieszyn) w ubiegłym sezonie razem prowadzili piłkarzy IRP.

– Mecz swoim poziomem przewyższał piątoligowe standardy – ocenił Čestmír Kročil derby, które dla Slavii zamienił w trzy punkty pomocnik Tomáš. Jeden z najniższych graczy na boisku pokonał Klepka celnym strzałem głową.

WITKOW DZIEĆMOROWICE 0:3

Do przerwy: 0:1. Bramki: 30. Holý, 46. Skotnicka, 65. Hrtánek. Dziećmorowice: Kotrla – Malíř, Vančo, Hrdlička, Holý – Beilner (55. L. Ligocký), Hrtánek, Matušák (60. Maleňák), Skotnicka (78. J. Ligocký) – Uher (85. Popek), Besta (75. Egermajer).

Siodme z rzędu zwycięstwo Elektryków robi wrażenie. Podopieczni Josefa Jadrnego z „futbolem na tak” umocnili się w fotelu lidera. – Robi się piękny sezon. Wolę jednak nie zaspeszać – stwierdził trener Dziećmowic, Josef Jadrný.

BOGUMIN HERZMANICE 5:0

Do przerwy: 3:0. Bramki: 17. i 90. Košťál, 24. Poštulka, 37. Socha, 77. Šiška. Bogumin: Gladiš – Nowinski, Košťál, Šiška, Poštulka (82. Vitek) – Sittek, Balej, Kempný (79. Šipula), Socha (75. Škuta) – Kubinski (56. Górník), Jatagandzidis (68. Opic).

Fundamenty pod efektowne zwycięstwo postawiли bogumińscy już w I połowie. W drugiej odsłonie kontynuowali pokazówkę, która ze strefy spadkowej wywindała ich na 9. lokatę w tabeli. – Kluczem do wygranej były stałe fragmenty gry – powiedział „GL” Martin Kempný, drugi trener Bogumina. Goście przy stanie 3:0

IA KLASA - gr. B

Stonawa – Dobratice 1:5, Lutynia Dolna – Datynie Dolne 0:4, Bystrzyca – Veřovice 2:1, Olbrachcice – Czeladna 4:1, Hrabowa – Wracimów 1:1, Bruszperek – St. Miasto 2:1, Petřvald n. M. – Sedišovce 3:1. Lokaty: 1. Bystrzyca 15, 2. Staré Miasto 12, 3. Bruszperek 12,... 9. Datynie Dolne 6, 11. Olbrachcice 6, 12. Lutynia Dolna 3, 13. Stonawa 3 pkt.

IB KLASA - gr. C

Gnojnik – I. Piotrowice 1:2, Luczina – L. Piotrowice B 1:1, Toszonowice – Dobra 0:5, Raszkowice – Jabłonków 2:0, Nydek – Sucha Góra 0:2, Śmiłowice – Sn. Orłowa 2:0, ČSAD Hawierzów – Żuków Górnny 4:2. Lokaty: 1. Dobra 15, 2. Raszkowice 13, 3. I. Piotrowice 12 pkt. (jb)